

stavec a § 441 c. ř. s.). Byl-li však první rok ustanoven k ústnímu projednávání rozepře, má žalovaný přednésti námitku nepřislušnosti při tomto roku, než se pustí do jednání o věci hlavní (§ 441 c. ř. s.). Ve sporu C IV 348/29 byl ustanoven o žalobě první rok ihned k projednávání rozepře na den 7. března 1929. Při tomto roku bylo prohlášeno usnesení, že se se sporem projednávaným (C IV 348/29) spojuje ke společnému projednání podle § 187 c. ř. s. žaloba navzájem C V 343/29. Dříve, než toto usnesení bylo prohlášeno, namítal žalovaný, že spory spolu nesouvisí a že tedy soud není příslušným k projednání žaloby navzájem ani věcně ani místně. Tímto prohlášením opíral se vlastně žalovaný toliko příslušností soudu ku projednání žaloby navzájem podle § 96 j. n. a uplatňoval tím pouze námitku místní nepřislušnosti co do žaloby navzájem z důvodu přesně ohraničeného, totiž, že žaloba navzájem nesouvisí se žalobou C IV 348/29. Žalovaný vyvozoval sice též (arg slova: »že tedy«), že projednávající soud není příslušným ani věcně, avšak to nebyla podle obsahu jeho přednesu nová námitka nepřislušnosti, nýbrž jeho závěr, ovšem nesprávný, neboť sudiště žaloby navzájem dotýká se jen příslušnosti místní, nikoli předmětné. Po té bylo o žalobě navzájem věcně projednáváno. Nepřednesl tedy žalovaný při prvním roku, při němž bylo projednáváno o žalobě navzájem, námitku, že žaloba navzájem nepatří před řádný soud proto, že bylo mezi stranami ujednáno, že případný spor z onoho obchodu má býti rozhodnut třemi rozhodčími. Námitku tuto učinil teprve při roku následujícím, dne 4. dubna 1929, při čemž jest lhostejno, zda ji označil jako námitku nepřislušnosti pořadu práva, či správně jako námitku nepřislušnosti soudu (věcné), neboť nerozhoduje její pojmenování, nýbrž podstata námítky. Rekursní soud právem zamítl námitku jako opožděnou, neboť byla přednesena, když už se žalovaný při roku před tím pustil do věcného projednávání sporu. Právní názor stěžovatelův, že námitku tu ohlásil již při roku dne 7. března 1929 a že ji při následujícím roku jen provedl, neobstojí vzhledem k tomu, co již bylo svrchu uvedeno, že totiž dne 7. března 1929 se výslovně opíral toliko sudišti žaloby navzájem podle § 96 j. n., jakož i vzhledem k tomu, že žalovaný sám uvedl dne 4. dubna 1929, že »vznáší« námitku nepřípustnosti pořadu práva, čímž sám naznačil, že ohlašuje teprve a současně provádí námitku novou, dosud neohlášenou. Bylo proto zamítnouti námitku předmětné nepřislušnosti soudu, opírající se o smlouvu o rozsudí z důvodů, jež správně již uvedl soud rekursní, aniž bylo potřebí obírat se otázkou, zda smlouva má všechny náležitosti smlouvy o rozsudí podle § 104 j. n.

Čís. 9037.

Rozloučeno-li manželství z viny obou manželů, nemá rozloučená manželka proti bývalému svému manželu nárok na výživné, aniž lze v její prospěch použití dvorského dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s.

(Rozh. ze dne 14. června 1929, Rv II 613/28.)

Manželství stran bylo rozloučeno z viny obou manželů. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném placení výživného až do svého opětného provdání. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Nelze přisvědčiti právnímu názoru prvního soudu, že rozloučená manželka má podle §§ 1266, 1304 obč. zák. proti bývalému manželu nárok na výživné, i když manželství bylo rozloučeno rozsudkem z viny obou manželů, a že není překážky obdobného použití dvorního dekretu ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. a n. pro manželku rozloučenou. Podle § 1266 druhá věta občanského zákona přísluší pro případ, že bylo uznáno na rozluku manželství rozsudkem, bezvinnému manželu nejen úplné zadostiučinění, nýbrž i to, co mu bylo vymíněno ve smlouvách svatebních pro případ, že přežije druhého manžela. Předpokládá tudíž druhý případ § 1266 obč. zák. rozsudek na rozluku z viny jen jednoho manžela, který pak dáti musí úplné dostiučinění, nahraditi škodu, kterou nevinný manžel utrpěl tím, že zrušením manželského společenství zanikne vyživovací povinnost druhé strany. Tento vyživovací nárok jest ovšem nárokem na náhradu škody, přísluší však podle výslovného doslovu zákona manželce jen, je-li bez viny, a jest vyloučen, bylo-li rozsudkem uznáno na rozluku manželství též z viny manželky. Zákon nerozeznává, jakž plyne z §§ 102, 1264, 1265 a 1266 obč. zák., zda na rozvodu nebo na rozluce jsou vinny obě strany, či jen jedna. Ustanovuje-li § 1266 obč. zák., že při rozluce, vyslovené rozsudkem k návrhu jedné strany, přísluší straně bezvinné plné dostiučinění, platí to podobně jako v §§ 102 a 1265 obč. zák. jen tenkrát, když tato strana sama jest bez viny, nikoli však, když obě strany jsou vinny. Ustanovení § 1304 obč. zák. nepřichází vůbec v úvahu a, dovolává-li se žalobkyně pro svůj právní názor komentáře »Die Ehereformgesetze der Czechoslovakischen Republik v. Oberlandesgerichtsrat Emanuel Prochaska Reichenberg 1924«, upozorňuje se na dílo téhož spisovatele »Das Ehe recht und eheliche Güterrecht in der Czechoslovakischen Republik, Praha 1927«, ve kterém na str. 100 stojí »Trennung aus beiderseitigem Verschulden: »Nach herrschender Meinung kein Anspruch auf Unterhalt«. Dvorní dekret ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s. platí jen pro případy oboustranně zaviněného rozvodu, je výjimečným předpisem zákona a jest proto podle § 7 obč. zák. vyloučeno obdobné jeho použití pro manželku rozloučenou. Nemůže tudíž žalobkyně, která podala žalobu opírající se o §§ 1266, 1304 obč. zák. po pravomoci rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 9. července 1927, jímž bylo manželství stran rozloučeno z viny obou stran, žádati výživné na žalovaném, pro něhož tu není zavazujícího důvodu, by výživné platil žalobkyni, která již není jeho manželkou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání jest bezdůvodné, neboť sporná věc byla v napadeném rozsudku po právní stránce posouzena správně, a dovolacími vývody ne-

byly vyvráceny věci i zákonu vyhovující důvody odvolacího rozsudku, k nimž se dovolatel odkazuje. Ustanovení § 1266 obč. zák. mluví zcela jasně a zřetelně jen o »nevinném manželu«, má tedy na mysli manžela, jemuž nelze na rozluce přičítati vůbec žádnou vinu, a nepřichází proto obecné ustanovení § 1304 obč. zák. proti zvláštnímu ustanovení § 1266 obč. zák. vůbec v úvahu (sb. n. s. čís. 6816).

Čís. 9038.

»Novou« pohledávkou míní se v § 469 obč. zák. pohledávka jiná, nikoliv pohledávka v poměru k majiteli nemovitosti nová. Vlastník hypoteky může poskytnouti převodem podle § 469 obč. zák. jiné již existující pohledávce nebo její části lepší pořadí na uvolněném zástavním místě.

(Rozh. ze dne 14. června 1929, Rv II 699/28.)

Marie K-ová dlužila část kupní ceny za parní mlýn a pilu, která byla spoluvlastnictvím Marie K-ové a jejího manžela Floriána K-a. Nedoplatek tento činil 86.500 Kč. Tento nedoplatek dlužila Marie K-ová Anně K-ové, od níž nemovitosti koupila. Pohledávka tato byla zajištěna na spoluvlastnické polovici Marie K-ové. Dlužním úpisem ze dne 19. května 1925 uznala Marie K-ová, že jí žalovaná strana, banka M. zapůjčila a hotově vyplatila 86.500 Kč. Na základě tohoto dlužního úpisu a na základě kvitance, vydané Annou K-ovou a potvrzující, že její pohledávka z nedoplatku kupní ceny 86.500 Kč zajištěná na spoluvlastnické polovici realit Marie K-ové byla zaplacená, bylo vloženo zástavní právo pro pohledávku banky M. 86.500 Kč s přísl. v pořadí zajištěné pohledávky v téže výši Anny K-ové. Při rozvrhu nejvyššího podání za nemovitosti Floriána a Marie K-ových přikázal exekuční soud bance M. 86.500 Kč ve vloženém pořadí a poukázal odpor dalšího knihovního věřitele Pozemkového ústavu na pořad práva. Žalobě Pozemkového ústavu proti bance M., by bylo uznáno právem, že se odporu vyhovuje a 86.500 Kč se přikazuje Pozemkovému ústavu, p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: V tomto sporu jde především o význam slova »nová pohledávka« v § 469 obč. zák. Podle názoru odvolacího soudu nemá toto rčení »nová pohledávka« v tomto zákonném ustanovení ten význam, který mu přikládá žaloba a první soudce. Podle názoru odvolacího soudu rozumí se rčením »nová pohledávka« pohledávka, která není pohledávkou totožnou s pohledávkou, pro niž již vázlo zástavní právo, v jehož pořadí má býti zajištěna pohledávka nová. Úmyslem zákonodárce bylo, by si majitel hypoteky mohl v pořadí zaplacené pohledávky, která byla zajištěna, dáti zajistiti pohledávku novou, jinou, a tak snáze získati úvěr. Jest prokázáno, že Marie K-ová užívala společně se svým manželem úvěru asi 1.000.000 Kč u banky M. Jest zjištěno, že dluh Marie K-ové a Floriána K-a činil k 1. lednu 1925 816.140 Kč a dne 1. prosince 1925 930.310 Kč. Činil tedy dluh Marie K-ové u žalované strany v době, kdy byla zajištěna sporná